

Valstybinio audito ataskaita

GARANTINIO FONDO 2016 METŲ ATASKAITŲ RINKINIO TEISINGUMAS IR BIUDŽETO VYKDYMO TEISĖTUMAS

2017 m. rugsėjo 29 d. Nr. FA-2017-P-60-2-9-1

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto svetainėje www.vkontrole.lt

TURINYS

<u>IŽANGA</u>	<u>3</u>
<u>AUDITO REZULTATAI</u>	<u>5</u>
1. <u>Dalis fondo finansinių ataskaitų duomenų yra nepatikimi</u>	<u>5</u>
2. <u>Fondo biudžeto vykdymo ataskaitos teisingos, biudžetas vykdytas laikantis teisės aktų</u>	<u>5</u>
<u>PRIEDAI</u>	<u>6</u>
Audito apimtis ir metodai	6

IŽANGA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaudamiesi Valstybės kontrolės įstatymu¹ ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu², atlikome Garantinio fondo 2016 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir fondo 2016 metų biudžeto vykdymo teisėtumo auditą. Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu nustatyti dalykai, o nepriklausomos nuomonės dėl fondo finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pareiškiamos audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti priede „Audito apimtis ir metodai“ (6 psl.).

Garantinio fondo paskirtis

Garantinis fondas yra išteklių fondas, iš kurio skiriamos lėšos Garantinio fondo įstatyme³ ir jo įgyvendinančiuose teisės aktuose nustatyto dydžio išmokoms bankrutuojančių ar bankrutavusių įmonių ir fizinių asmenų darbuotojams, nutraukusiems su jais darbo santykius, taip pat darbuotojams, kurie tęsia darbo santykius, kai įmonė ar fizinis asmuo jiems yra įsiskolinęs. Fondo lėšos buvo kaupiamos ir saugomos Lietuvos Respublikos valstybės išdo bendrojoje sąskaitoje ir naudojamos pagal Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintą atitinkamų metų fondo lėšų sąmatą⁴. Fondo steigėja yra Lietuvos Respublikos Vyriausybė, administratoriumi 2016 metais buvo Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Finansų ministerijos.

Administratorius, užtikrindamas darbuotojų apsaugą, jų darbdaviui tapus nemokiam, dalyvavo įgyvendinant nemokumo politiką, tvarkė fondo buhalterinę apskaitą ir parengė fondo metinių ataskaitų rinkinį. Fondo veikloje taip pat dalyvavo fondo taryba, Finansų ministerija, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos. Fondo taryba priimdavo sprendimus dėl fondo lėšų skyrimo, teikė pasiūlymus dėl fondo administravimo, jį reguliuojančių teisės aktų tobulinimo, tvirtino ir keitė fondo administravimo išlaidų sąmatą. Finansų ministerija tvarkė fondo lėšų įplaukų ir išmokų apskaitą, finansų ministro nustatyta tvarka investavo laikinai laisvas fondo lėšas. Valstybinė mokesčių inspekcija administravo įmokas į šį fondą, kurios sudarė pagrindinę jo pajamų dalį. Finansų ministerija ir Valstybinė mokesčių inspekcija administratoriui teikė informaciją, reikalingą parengti ataskaitų rinkinį.

Fondo finansinės ataskaitos sudaromos vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu⁵ ir viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais, o fondo lėšų sąmatos vykdymo ataskaita sudaroma pagal išteklių fondų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo

¹ LR valstybės kontrolės įstatymas, 1995-05-30 Nr. I-907 (su vėlesniais pakeitimais), 9 str. 3 d. 4 p.

² LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 30 str. 2 d. 4 p. ir 3 d.

³ LR garantinio fondo įstatymas, 2000-09-12 Nr. VIII-1926 (nuo 2017-01-01 neteko galios 2016-09-14 įstatymu Nr. XII-2604).

⁴ LR 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2015-12-10 Nr. XII-2161.

⁵ LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais).

taisykles⁶. Fondo metinių ataskaitų rinkinys ne vėliau kaip iki kitų metų spalio 1 dienos teikiamas Vyriausybei, kuri, pritarusi ataskaitų rinkiniui, teikia jį Seimui ne vėliau kaip iki spalio 10 dienos.

Nuo 2017 m. Garantinį fondą administruoja Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba

Įsigaliojus Lietuvos Respublikos garantijų darbuotojams, jų darbdaviui tapus nemokiam, ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymui⁷, nuo 2017m. sausio 1 d. Garantinio fondo administravimą pavesta vykdyti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai.

Valstybinio socialinio draudimo fondo taryba prižiūri ir kontroliuoja veiklą šių trijų fondų: Valstybinio socialinio draudimo, Garantinio ir – nuo 2017 m. liepos 1 d. – Ilgalaikio darbo išmokų.

⁶ LR finansų ministro 2014-12-16 įsakymas Nr. 1K-461 „Dėl lėšėklių fondų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių patvirtinimo“.

⁷ LR garantijų darbuotojams, jų darbdaviui tapus nemokiam, ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymas, 2016-09-14 Nr. XII-2604, 4 str. 2 d.

AUDITO REZULTATAI

1. DALIS FONDO FINANSINIŲ ATASKAITŲ DUOMENŲ YRA NEPATIKIMI

1. Garantinio fondo 2016 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenys visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingi, išskyrus duomenis apie fondo socialinių įmokų pajamas, gautinas ir sukauptas gautinas sumas.
2. Už įmokų į Garantinį fondą administravimą iki 2017 metų buvo atsakinga Valstybinė mokesčių inspekcija⁸. Inspekcija, vadovaudamasi finansų ministro patvirtintomis taisyklėmis⁹, fondo administratoriui teikė informaciją apie socialinių įmokų pajamas ir su jomis susijusias gautinas ir sukauptas gautinas sumas. Pagal inspekcijos pateiktus duomenis, fondas 2016 metais gavo 17 775,7 tūkst. Eur socialinių įmokų pajamų ir metų pabaigoje turėjo 641,2 tūkst. Eur gautinų bei 1 433,6 tūkst. Eur sukauptų gautinų iš inspekcijos sumų. Valstybės kontrolės auditoriai, atlikę 2016 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio (į kurį įtraukiami ir Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo duomenys) auditą, kaip ir ankstesniais metais negavo įrodymų ir negalėjo patvirtinti¹⁰, kad šio fondo duomenys apie gautinas ir mokėtinas sumas bei pajamas yra teisingi, nes apskaitai tvarkyti naudojama informacinė sistema turi reikšmingų trūkumų. Todėl negalime patvirtinti, kad Garantinio fondo finansinėse ataskaitose nurodyti teisingi duomenys apie socialinių įmokų pajamas, gautinas ir sukauptas gautinas sumas.

2. FONDO BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITOS TEISINGOS, BIUDŽETAS VYKDYTAS LAIKANTIS TEISĖS AKTŲ

3. Fondo 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų iškraipymų ir fondo lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jomis teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pažeidimų nenustatėme.

Valstybės kontrolierius

Arūnas Dulkys

Auditą atliko Rasa Guobienė.

⁸ LR mokesčių administravimo įstatymas, 2004-04-13 Nr. IX-2112 (su vėlesniais pakeitimais), 15 str. 1 d.

⁹ LR finansų ministro 2015-03-31 įsakymas Nr. 1K-122 „Dėl informacijos, reikalingos Garantinio fondo finansinėms ataskaitoms sudaryti, pateikimo taisyklių patvirtinimo“.

¹⁰ Valstybinio audito ataskaita „Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisingumas ir valstybės biudžeto vykdymo vertinimas“.

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Garantinio fondo 2016 metų
ataskaitų rinkinio teisingumas ir
biudžeto vykdymo teisėtumas“
priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas:

- įvertinti Garantinio fondo 2016 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomas nuomones;
- įvertinti fondo biudžeto vykdymą.

Auditas atliktas:

- pagal Valstybinio audito reikalavimus¹¹, tarptautinius audito standartus (TAS)¹² ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus¹³;
- siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o fondo lėšos valdomos, naudojamos ir disponuojama jomis teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų bei to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito apimtis ir metodai	
Audito apimtis	
Audituotos finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos	Fondo 2016 metų finansinių ataskaitų rinkinys: finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų ir grynojo turto pokyčių ataskaitos bei finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis. Fondo 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys: lėšų sąmatos vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita ir jos aiškinamasis raštas.
2016 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	Turto bei atitinkamai finansavimo sumų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta finansinės būklės ataskaitoje, 2016 metų pradžioje buvo iš viso 1 878,2 tūkst. Eur, pabaigoje – 2 919,3 tūkst. Eur.
2016 m. gautos įplaukos ir patirtos išlaidos	Fondas gavo 18 112,0 tūkst. Eur įplaukų, iš jų: <ul style="list-style-type: none"> □ 16 786,4 tūkst. Eur darbdavių įmokos; □ 1 047,9 tūkst. Eur lėšos, gautos iš darbdavių Garantinio fondo administratoriaus reikalavimams tenkinti; □ 268,0 tūkst. Eur pajamos už investuotas laikinai laisvas lėšas; □ 9,7 tūkst. Eur kitos lėšos. Fondas patyrė 7 710,7 tūkst. Eur išlaidų, iš jų: <ul style="list-style-type: none"> □ 7 373,5 tūkst. Eur išmokos darbuotojams; □ 62,0 tūkst. Eur apmokėjimas už paraiškų parengimą; □ 209,8 tūkst. Eur fondo administravimo išlaidos; □ 65,4 tūkst. Eur laikinai laisvų fondo lėšų investavimo išlaidos.

¹¹ LR valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“.

¹² Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą (<http://lar.lt/www/new/page.php?326>).

¹³ Finansinio audito (1000–1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000 TAAIS) standartai (<http://www.vkontrole.lt/page.aspx?id=350>).

Audito apimtis ir metodai	
	Lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – 35 091,5 tūkst. Eur.
Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo.
Svarbiausios audito sritys ir jose atliktos procedūros	
<p>2016 m. ataskaitų rinkinio duomenys</p> <p>Atlikus fondo veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nenustatyta sričių, kuriose egzistuotų reikšminga iškraipymo rizika. Reikšmingose srityse (socialinių įmokų, socialinių išlaidų, gautinų sumų, pinigų ir įsipareigojimų) atliktos pagrindinės audito procedūros: patikrinta įplaukų, išlaidų įvertinimas ir atskleidimas; pinigų ir gautinų sumų bei įsipareigojimų buvimas, tinkamas įvertinimas ir atskleidimas. Patikrintas bendras ataskaitų rinkinio pateikimas, struktūra ir turinys, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose – lšteklų fondų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių reikalavimus.</p>	
<p>2016 m. biudžeto vykdymo teisėtumas</p> <p>Atlikus fondo veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos svarbiausios audito sritys – įplaukos ir išlaidos. Šiose srityse reikšminga neatitikties rizika nenustatyta. Fondo biudžeto vykdymo srityje įvertinome fondo biudžeto lėšų surinkimo ir naudojimo atitiktį teisės aktuose nustatytiems reikalavimams (konkretūs teisės aktai nurodyti toliau).</p>	
Teisės aktai, kuriems vertinta fondo lėšų naudojimo atitiktis	<ul style="list-style-type: none"> □ Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas. □ Lietuvos Respublikos garantinio fondo įstatymas (galiojo iki 2016-12-31). □ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-03-27 nutarimas Nr. 246 „Dėl Garantinio fondo nuostatų patvirtinimo“. □ Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos direktoriaus 2016-01-29 įsakymu Nr. V1-26 patvirtintas Paraiškų skirti lėšas iš Garantinio fondo nagrinėjimo aprašas.

Šaltinis – Valstybės kontrolė